

# РЕШЕНИЕ

№ 10910

гр. София, 05.07.2024 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,**  
в публично заседание на 28.06.2024 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Десислава Корнезова**

при участието на секретаря Анжела Савова, като разгледа дело номер **4267** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. АПК.

Образувано е по жалба на изпълнителен директор на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ /ДПУСЯ/ срещу констативен протокол № 05-03-61/11.07.2023г., издаден от инспектори в Регионален отдел "Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях" – „Североизточна България“ към Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ в ДАМТН, в частта, с която са дадени предписания по чл.190а, ал.2 от Закона за водите /ЗВ/, раздел V, т.2 / т.2.1, т.2.2, т.2.3/ , със срок за изпълнение- 20.12.2023г.

В обстоятелствената част на жалбата са въведени съображения за нищожност и незаконосъобразност на акта, поради постановяването му в противоречие с нормите на материалния и процесуален закон. Изложено е, че липсва на компетентност на органа, който е издал предписанията. Правомощията на председателя на ДАМТН и оправомощените от него лица са уредени в чл. 190, ал. 4, чл. 190а от Закона за водите и чл. 117 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние (Наредбата). В нито една от посочените разпоредби, на председателя на ДАМТН или оправомощените от него лица, не са дадени права да дават предписания за извършването на ремонти и други технически дейности за привеждането на язовирната стена и съоръженията към нея в изправно техническо състояние.

Председателят на ДАМТН и оправомощените от него лица имали право да дават

единствено „предписания за извършване на мерки и действия за изясняване на техническото състояние и на условията за експлоатация на контролираните обекти" (чл. 190а, ал. 1, т. 3 от ЗВ). Компетентният орган, който имал право да дава предписания за привеждане в готовност за безопасна експлоатация на язовирите и съоръженията към тях в нормални, екстремни и аварийни условия на работа, в т.ч. за извършването на ремонти и други технически дейности за привеждането на язовирната стена и съоръженията към нея в изправно техническо състояние били комисиите по чл. 138а, ал.3 от Закона за водите, които се назначават от областния управител, в чиито състав е включен и специалист с подходяща професионална компетентност. Съгласно чл. 190, ал. 4, т. 1 от ЗВ в кръга на правомощията на председателя на ДАМТН и оправомощените от него лица оставало единствено правото да контролират изпълнението на предписанията, дадени от комисиите по чл. 138а, ал.3 от ЗВ. Нормативните правомощия на председателя на ДАМТН или оправомощени от него длъжностни лица не включвали право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях за извършването на ремонти и други технически дейности за привеждането на язовирната стена и съоръженията към нея в изправно техническо състояние.

Оспореният протокол не отговарял на изискванията, установени в чл. 59, ал. 2, т. 7 от АПК, защото не съдържа информация пред кой орган и в какъв срок подлежи на обжалване.

КП бил изготвен формално, в нарушение на административнопроизводствените правила, като не били спазени изискванията на чл. 26, на чл. 34 и чл. 35 от АПК. Липсвало уведомяване на ДПУСЯ за откриване на производство по чл. 190а, ал. 1, т. 3 от ЗВ и предстоящо издаване на индивидуален административен акт с подобно съдържание, възлагащ изпълнението на задължение. Жалбоподателят не е взел участие в производството по издаване на акта и не му е дадена възможност да изрази становище, т.е. не е осигурено правото му на участие в административното производство.

Актът не съответствал и на целта на закона, защото съставянето на протокола и задължителните предписания в него за ремонт на язовира било направено от оправомощените от председателя на ДАМТН лица, без необходимата професионална компетентност, квалификация и образование, за разлика от комисиите по чл.138а, ал.2 ЗВ, в чиито състав се включвали експерти с нужната професионална квалификация по направление "Архитектура, строителство и геодезия", свързана с проектиране, изграждане и експлоатация на язовирни стени и на съоръженията към тях.

В проведеното съдебно заседание жалбоподателят не изпраща процесуален представител, който да заяви становище във връзка с така направеното оспорване на акта.

Ответникът не изпраща процесуален представител в съдебно заседание. На 25.06.2024г. е представена писмена молба, чрез процесуален представител юрк. Е. З., в която се оспорва жалбата. По същество се сочат доводи за нейната неоснователност и законосъобразност на постановения акт. Излага се, че обжалваният акт е издаден от компетентен орган, в установената форма, при съблюдаване на реда за провеждане на административното производство и в съответствие с нормата на материалния закон. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Подробни съображения са развити в писмено становище от 25.06.2024г.

Акцентираща се, че предписанията се ползват със задължителен характер, който му

придава чл.190а, ал.2 от Закона за водите спрямо собственика на язовирната стена и съоръженията към нея. Те били напълно ясни и представени по начин, позволяващ на адресата да разбере какви действия следва да предприеме и в какъв срок. Възможността председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощени от него длъжностни лица да издават констативни протоколи е уредена в чл.190а, ал.1, т.3 (ЗВ), като в чл. 190б, ал. 1 и ал. 2 от същия закон е разписан специален ред за издаване, срок за съставяне и съдържание на констативния протокол.

Със Закона за водите се уреждали обществените отношения, свързани с техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях и които са пряко и непосредствено свързани с тяхната безопасна експлоатация. Именно, сериозността на евентуалните вредни последици от недоброто техническо състояние на язовирните стени, пораждало задължения на собствениците на язовирните стени и съоръженията към тях да изпълняват дадените предписания от контролните органи. Контролните органи на ДАМТН са спазили изискванията на чл.190б, ал.1 от Закона за водите и чл.118 от Наредбата при извършената проверка, изяснили са относимите обстоятелства и са изготвили валиден и верен констативен протокол, с който са дали законосъобразни предписания по чл.190а, ал. 1, т.3 от Закона за водите. Неизпълнението на конкретното предписание обуславяло реална опасност за живота и здравето на жителите в близките населени места при наличие на проливни дъждове. Предвид гореизложеното се претендира отхвърляне на жалбата, като неоснователна и недоказана и да бъдат оставени в сила предписанията, обективирани в констативен протокол № 05-03-61/11.07.2023 г., изготвен от Е. Х. И. и Я. Ю. П.- инспектори в регионален отдел „НЯСС“- „Североизточна България“ при ДАМТН.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в процеса и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание и прецени събраните по делото доказателства по чл.235, ал.2 ГПК във вр. чл.144 АПК, приема за установено следното от фактическа страна:

Издаден е бил АПДС № 3348 от 10.08.2022г. за ПИ с идентификатор № 66353.26.25, находящ се в землището на [населено място], община [населено място] пазар, област Шумен, представляващ – язовир „Сечище“ с площ от 37 312 кв.м. Правата за управление на водоема са предоставени на ДПУСЯ. Този язовир „Сечище“ е класифициран в първа висока степен на потенциална опасност.

Извършена е била проверка на 11.07.2023г. на техническото и експлоатационно състояние на язовир „Сечище“. Констатирани са следните обстоятелства:

Корона - вълнообразна, с наличие на плитки коловози, проходима, почистена от висока тревна растителност, с допълнително насипан и разстлан инертен материал, с който частично са попълнени наличните коловози.

Воден откос - почистен от храстовидна растителност, наличие на млада висока тревна растителност, което не позволява извършване на оглед и установяване на техническото състояние.

Въздушен откос - почистен от храстовидна растителност, наличие на млада, висока тревна растителност, което не позволява извършване на оглед и установяване на техническото състояние.

Преливник - земен тип, наличие на млада висока влаголюбива растителност, непосредствено пред преливен ръб, по трасето на бързотока има наличие на висока тревна растителност; съгласно протокол № 154 за извършен технически преглед на язовир от 09.03.2023 г., преливаемата част на преливника е канал със земен трапецовиден профил, като ширината му е променлива, провежда висока вълна с обезпеченост 1%; бързотока след преливника има развит преходен участък с трапецовиден земен профил, като сечението му е променливо и стените са обрушени, не провежда нормативно определената висока вълна.

Основен изпускател – Ф300, неизправно състояние, съгласно протокол №154 за извършен технически преглед на язовир от 09.03.2023г., наличие на висока тревна растителност, затлачена входна шахта, изходна шахта - видимо добро състояние на бетоновата конструкция, наличие на СК; към момента на настоящата проверка достъпът до изходна шахта е силно затруднен.

Други - посочените параметри за техническите характеристики на язовирната стена и съоръженията към нея са от представения "Анализ на техническото състояние на язовир „Сечище-25" -м. януари 2023 г

Резултатите от тази проверка са обективирани в констативен протокол № 05-03-61/11.07.2023г. Предписано е на собственика в срок до 20.12.2023г. да осъществи действия за безопасна техническа експлоатация на язовир „Сечище“, както следва: 1. Да се възстанови преливния тракт, като се осигури преминаването на висока вълна с необходимата обезпеченост; 2. Да се поддържа водно ниво над 1м. под кота преливен стълб; 3. Да се почисти от високата растителност: воден откос, въздушен откос на язовирната стена, както и около изходната шахта на основния изпускател.

По делото е представена заповед № А-776/22.12.2021г. на председателя на ДАМТН / т.5/, както и заповед № А-142/18.03.2022г., заповед № А-577/23.08.2022г. съгласно, които инспектори Я. Ю. П. и Е. Х. И. са оправомощени да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или съоръженията към тях, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

С решение № 201/08.01.2024г. по адм. дело № 9213/2023г. на АССГ, 33 състав е била обявена нищожността на задължителните предписания, обективирани в констативен протокол № 05-03-61/11.07.2023г., съставен от Е. Х. И. и Я. Ю. П.- инспектори в Регионален отдел "Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях " – „Североизточна България“ към Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ в ДАМТН.

С решение № 5013/22.04.2024г. по адм. дело № 2279/2024г. на ВАС на РБ, III-то отделение е отменено решението на АССГ, като делото е върнато за ново разглеждане, което се осъществява в настоящото производство.

При така установеното от фактическа страна, Административен съд София-град достигна до следните правни изводи:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащ на оспорване пред съд административен акт, от лице, чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в законоустановения 14 - дневен срок, считано от 08.08.2023г. – датата на връчването му на неговия адресат.

Разгледана по същество, жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Съдът след като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт, освен на основанията, посочени от изпълнителен директор на ДПУСЯ и на всички основания по чл.146 АПК, преценява

следното:

На първо място, актът е постановен от компетентен орган по см. на чл.190а, ал.1, т.3 ЗВ- длъжностни лица от РО „НЯСС“ - „Североизточна България“, които видно от т.5 от заповед № А-776/22.12.2021г. и заповеди № А-577/23.08.2022г. и № 142/18.03.2022г. на председателя на ДАМТН са оправомощени да дават задължителни предписания по спазване и прилагане на приложимата нормативна уредба. Съгласно чл.10, ал.4 от ЗВ, политиката, свързана с контрола върху техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях, се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор. Контролът за изпълнение на дейностите по чл.138, ал.4, т.8 ЗВ /мерки за поддържане на язовирните стени и съоръженията към тях в изправно техническо състояние и осигуряване на безопасната им експлоатация/ се извършва от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или от оправомощени от него длъжностни лица – чл.140, ал.2, т.1 ЗВ. Не се констатира порок на предписанието по чл.146, ал.1 от АПК.

На второ място, оспореният акт е издаден в писмена форма и съдържа нормативно установените в чл.59, ал.2 от АПК реквизити. Посочени са обективно и пълно фактическите основания за неговото постановяване. Изложените в акта факти съответстват на приложените по делото писмени доказателства. Не се установява порок във формата по см. на чл. 146, т. 2 от АПК, който да обуславя отмяна на акта /Постановление № 4/1976г. на Пленума на ВС и ТР № 4/22.04.2004г. по дело № ТР-4/2002г. ОСС на ВАС; Тълкувателно решение № 16/31.03.1975г. на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния съд/. Ответникът е формирал своите изводи въз основа на приложения и приобщен в административната преписка доказателствен материал. Ответникът, чрез своите фактически констатации обосновано е посочил действителното правно положение, не се установява непълнота на фактите, а след анализ и проверка на същите, съдът приема, че те са и реално осъществени. Волята на административния орган е ясно изразена, не съществуват пропуски или грешки, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на оспорващия да организира адекватна защитата си във висящия съдебен процес.

На трето място, мотивирането на акта следва да бъде разгледано в съответствие с правилата за провеждане на процедурата пред административния орган, доколкото същественото им нарушаване води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес /широк смисъл/, съответно до отмяна на издадения акт /чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 3 от АПК/.

Преценката на административния орган в случая е направена, след като са обсъдени всички релевантни за случая факти и обстоятелства в изпълнение на разпоредбите на чл.35 и чл.36 от АПК, изискващи индивидуалният административен акт да се издава, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая. Съобразно служебното начало в административния процес, административният орган е събрал всички необходими доказателства, извършил е надлежна проверка на същите, а окончателният правен резултат е в съответствие с приетите фактически установявания. Не са допуснати съществени процесуални нарушения, които да са довели до неправилно приложение на материалния закон, тъй като фактите вярно са подведени под съответните материалноправни разпоредби. Не е нарушено и накърнено правото на защита на жалбоподателя в хода на производството.

Жалбоподателят е бил уведомен с писмо изх. № 85-00-526/03.07.2023г., получено на 06.07.2023г. за предстоящата проверка, на която е присъствал представител на собственика на язовира – М. П. на длъжност експерт хидроинженер. В случай, че жалбоподателят не се е запознал с всички събрани по преписката доказателства, това процесуално право той може да упражни в пълен обем в съдебния процес, като оспори писмените доказателства или представи нови такива.

На четвърто място, спорът между страните по делото се свежда до приложението на нормите на материалния закон- чл.146, т.4 от АПК.

Съгласно чл.7 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние /наричана по-долу в мотивите само Наредбата/, собственикът отговаря за изпълнението на всички изисквания по Закона за водите и за осигуряването на безопасна експлоатация на язовирите. Собственикът на язовира стопанисва, поддържа, организира, провежда, ръководи и осъществява техническата и безопасната му експлоатация и опазването на околната среда. По см. на чл.4, ал.2 от Наредбата, собственикът на язовира и съоръженията към него, който не отговаря на изискванията за оператор, възлага стопанисването, поддържането и осъществяването на техническата експлоатация на лице, което отговаря на изискванията на §1, т.95 от ДР на ЗВ. Съгласно чл. 5 от цитирания акт собственикът/операторът посредством техническо обслужване, ремонти и реконструкции осигурява сигурност и дълготрайност на язовирните стени и съоръженията към тях и опазване на околната среда.

Възможността председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощени от него длъжностни лица да издават констативни протоколи е уредена в чл. 190, ал. 4, т.2 от Закона за водите (ЗВ), като в чл. 190б, ал. 1 и ал. 2 от същия закон е разписан специален ред за издаване, срок за съставяне и съдържание на констативния протокол.

Съгласно чл.190а, ал.1, т.3 от ЗВ председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощените от него длъжностни лица имат право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях съобразно правомощията си по този закон и наредбата, включително за извършване на мерки и действия за изясняване на техническото състояние и на условията за експлоатация на контролираните обекти, с изключение на язовирите по приложение № 1 към чл.13, т.1, за намаляване на водните обеми, за което уведомява съответната басейнова дирекция, както и да определят срок за тяхното изпълнение. За неизпълнение на задължителните предписания е предвидена и административнонаказателна отговорност,

чрез налагане на имуществена санкция по чл.200, ал.1, т.39 от ЗВ.

Съгласно разпоредбата на чл.144, ал. 2 във връзка ал.1, т.4 от Закона за водите /ЗВ/ се забранява засаждането на дървета и храсти по насипните язовирни стени, тъй като обрастването на въздушния, водния откос на язовирната стена с дървета и храсти, води до нарушаване на целостта на насипа, увеличаване на филтрацията на вода през нея, вследствие на което може да се наруши устойчивостта и сигурността на хидротехническото съоръжение. Когато откосът е обрасъл с храстовидна и дървесна растителност не може да се установи има ли филтрация на вода или деформация на откоса. Наличието на мокри петна, филтрацията и деформации по откосите на язовирната стена, могат да доведат до нарушения в нейната цялост. ДАМТН осъществява контрол за изправното техническо състояние на основния изпускател като съоръжение и дава предписания да бъде приведен в изправно техническо положение. Въздушният откос, водният откос, както и изходната шахта на основния изпускател на язовир „Сечище“ са обрасли с висока тревна растителност, поради което същата следва да бъде премахната, а действията за това се определят като едно обичайно поддържане на обекта, и са свързани със задълженията да се полага грижата на добър стопанин. По отношение на основния изпускател, той трябва да бъде приведен в изправно техническо състояние, защото същият не работи /наличие на висока тревна растителност, затлачена входна шахта, затруднен достъп до изходната шахта/, като състоянието на този изпускател следва да се квалифицира, като неизправно-неработоспособно. Преливникът на язовира не провежда преминаването на висока вълна, като техническото и експлоатационно състояние на преливния тракт се оценява като неизправно- частично работоспособно. Видно от приложения анализ на техническото състояние на язовир „Сечище“, за поддържането на нормална експлоатация е прието, че следва да се извършва регулярно почистване на стената, преливника, отводящите канали, речното корито до 500м. след язовирната стена, за да бъде възможно при оглед да се констатират евентуални нарушения на тяхната повърхност, както и нежелани процеси и явления- ерозия, пропадания, хлътвания и други. По отношение на извършването на ремонти дейности е необходимо почистване на отводящия канал от растителност до 500м. след язовирната стена; възстановяване на преливния тракт с възможност за преминаване на висока вълна; възстановяване на работоспособността на основния изпускател: входна и изходна шахти, спирателен кран, тръба. Предписанието е законосъобразно, защото язовирната стена и съоръженията към нея не

отговорят на изискванията за технологична сигурност по см. на чл.47 от Наредбата.

Заключението за техническото и експлоатационно състояние на язовир „Сечище“ се оценява като неизправно- частично работоспособно, защото са нарушени показателите по технологичната сигурност на съоръжението, така, че същото не може да изпълнява основните си функции.

Законодателят е преценил, че неспазването на задължителните предписания относно поддържането на язовирните съоръжения в състояние, отговарящо на нормативните изисквания е от особено важно обществено значение. Целта на ЗВ е да се предотвратят или намалят вредните последици за човешкия живот и здраве и околната среда, като тази цел се постига именно, чрез извършване на контрол за техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях.

След като язовир „Сечище“ е класифициран в първа висока степен на потенциална опасност / чл.141б, ал.1, т.1 ЗВ/, неговият собственик е задължен да го поддържа в изправно техническо състояние, което да осуетява по всякакъв начин настъпването на наводнения и други неблагоприятни вредни последици, пряко застрашаващи здравето и живота на гражданите и целостта на техническата инфраструктура. Съжденията на административния орган в тази насока са подкрепени с достатъчно относими доказателства за осъществени факти и обстоятелства, които да изпълнят съдържателно посочената хипотеза на закона.

*В заключение*, съдът приема, че предписанията, обективирани в раздел V, т.2 от **констативен протокол № 05-03-61/11.07.2023г.**, са законосъобразен административен акт и поради липсата на отменителните основания по чл.146 АПК, следва да бъдат потвърдени. При прилагане на правилата на разпределение на доказателствената тежест в процеса по см. на чл.170, ал.1 АПК, ответникът доказва съществуването на фактическото и правно основание посочено в акта и изпълнението на законовите изисквания, които са го мотивирали при неговото постановяване, за да настъпят разпоредените с издаването му неблагоприятни правни последици за ДПУСЯ.

При този изход на спора искането на представителя на ответника за присъждане на разноски следва да бъде уважено, като се дължи юрисконсултско възнаграждение, съгласно разпоредбата на чл. 143, ал.3 от АПК и чл. 78, ал.8 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК. Съобразно чл.24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, във връзка с чл. 37,

ал.1 от Закона за правната помощ и с оглед фактическата и правна сложност на делото, размерът на вознаграждението следва да се определи на 100.00 /сто/ лева.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2, от АПК, *Административен съд София-град*, II-ро отделение, 22-и състав,

## **Р Е Ш И:**

**ОТХВЪРЛЯ** жалбата на изпълнителен директор на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ /ДПУСЯ/ срещу **констативен протокол № 05-03-61/11.07.2023г.**, издаден от инспектори в Регионален отдел "Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях " – „Североизточна България“ в Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ в ДАМТН, в частта, с която са дадени предписания по чл.190а, ал.2 от Закона за водите /ЗВ/, раздел V, т.2 , със срок за изпълнение- 20.12.2023г.

**ОСЪЖДА** Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“, ЕИК[ЕИК], представлявано от инж.Ц. М. Б. със седалище и адрес на управление: [населено място], район „С.“, [улица] да заплати на Регионален отдел "Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях " – „Североизточна България“ в ДАМТН с адрес: [населено място], [улица] сумата от 100.00 /сто/ лева на основание чл.143, ал.3 от АПК.

**РЕШЕНИЕТО** подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от получаване на съобщенията за постановяването му чрез Административен съд София - град пред Върховния административен съд на Република България.

**РЕШЕНИЕТО** да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.138 АПК

**Съдия:**